

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
(назва , факультету)
Кафедра Технології та організації будівництва
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчально-виховної роботи
_____ проф. Віталій Боярчук
“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Архітектурно-будівельне матеріалознавство
(назва навчальної дисципліни)
спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»,
спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

Львів 2024

Робоча програма з дисципліни «Архітектурно-будівельне матеріалознавство» для студентів ОС Бакалавр спеціальностей 191 «Архітектура та містобудування» та 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Розробник: Артеменко В.В., доцент, к.т.н.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
Протокол від “29” серпня 2024 року № 2

Завідувач кафедри к.т.н., доц. Фамуляк Ю.Є.

_____ (підпис) (Фамуляк Ю.Є.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради)
Протокол від “29” серпня 2024 року № 2

Голова методичної комісії

_____ (підпис) (Мазурак А.В.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень

Освітній ступень: Бакалавр

Галузь знань: 19 – Архітектура та будівництво
(шифр і назва)

Спеціальність: 191 Архітектура та містобудування, 192 Будівництво та цивільна інженерія

Характеристика навчальної дисципліни:

Нормативна

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 40

для заочної форми навчання – 12

Після вивчення даного курсу студент повинен:

- знати фізичні та механічні властивості будівельних матеріалів, види заповнювачів у бетонах та розчинах, види бетонів та розчинів, види та застосування полімерних матеріалів та виробів, основні компоненти лакофарбової композиції;
- вміти правильно вибрати матеріали з відповідними властивостями для кожної частини споруди з врахуванням експлуатаційного середовища.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних

- загальних компетентностей (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

-спеціальних компетентностей (СК):

СК04. Здатність обирати і використовувати відповідні обладнання, матеріали, інструменти та методи для проектування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

ПРН05. Використовувати та розробляти технічну документацію в галузі архітектури та будівництва на основі сучасних нормативних вимог.

ПРН08. Раціонально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх фізико-технічні характеристики, експлуатаційні властивості, технологію виготовлення.

ПРН12. Мати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач в галузі.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Значення курсу «Архітектурно-будівельне матеріалознавство». Загальні відомості.

Будова, склад властивості матеріалів.

Тема 2. Природні будівельні матеріали.

Тема 3. Керамічні матеріали й вироби.

Тема 4. Скло і матеріали на основі мінеральних розплавів.

Тема 5. Метали й металічні конструкції, застосовувані в будівництві.

Тема 6. Неорганічні в'язучі речовини.

Тема 7. Штучні матеріали й вироби на основі мінеральних в'язучих речовин

Тема 8. Заповнювачі для розчинів і бетонів.

Тема 9. Бетони. Залізобетон.

Тема 10. Будівельні розчини й сухі будівельні суміші.

Тема 11. Бітумні й дьогтьові в'язучі речовини. Матеріали на їхній основі.

Тема 12. Полімерні матеріали.

Тема 13. Лакофарбові матеріали.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр 2						Рік підготовки 1 Семестр 2					
Тема 1.	5	1	-	2	-	2	5	-	-	-	-	5
Тема 2.	7	1	-	2	-	4	7	1	-	2	-	4
Тема 3	7	1	-	2	-	4	7	1	-	2	-	4
Тема 4	7	1	-	2	-	4	7	-	-	2	-	5
Тема 5	5	1	-	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 6.	9	1	-	4	-	4	9	1	-	-	-	8
Тема 7.	7	1	-	4	-	2	7	-	-	-	-	7
Тема 8.	7	1	-	2	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 9.	11	3	-	6	-	2	11	1	-	-	-	10
Тема 10.	8	2	-	4	-	2	8	1	-	-	-	7
Тема 11.	7	1	-	4		2	7	-	-	2	-	5
Тема 12.	5	1	-	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 13.	5	1	-	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Іспит	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Разом за семестр	120	16	-	32	-	72	120	6	-	8	-	106

4. Теми лабораторних (практичних)* занять (в дужках – заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення густини будівельних матеріалів	4
2	Вивчення породотворюючих мінералів і гірських порід	2
3	Визначення водопоглинання будівельних матеріалів	2 (2*)
4	Вивчення властивостей кам'яних матеріалів	2
5	Визначення міцності будівельних матеріалів	4
6	Визначення зернового складу піску та гравію	4 (2*)
7	Скло і вироби з нього	2
8	Підбір складу бетонної суміші	4 (2*)
9	Визначення рухливості бетонної суміші	4 (2*)
10	Визначення нормальної густини та строків тужавіння гіпсового тіста	2
11	Рулонні покрівельні і гідроізоляційні матеріали	2

* – заочна форма навчання

5. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Будова, склад властивості матеріалів. Неруйнівні методи визначення фізико-механічних властивостей.
2	Природні будівельні матеріали. Гірські породи й мінерали. Лісові матеріали.
3	Керамічні матеріали й вироби. Загальні відомості. Сировина для виробництва керамічних виробів. Використання відходів керамічного виробництва
4	Скло і матеріали на основі мінеральних розплавів. Загальні відомості.
5	Метали й металічні конструкції, застосовувані в будівництві. Марки сталей, які застосовують у будівництві. Класифікація металів. Будівельні вироби із алюмінію і його сплавів.
6	Неорганічні в'язучі речовини. Повітряні в'язучі речовини. Гідравлічні в'язучі речовини.
7	Штучні матеріали й вироби на основі мінеральних в'язучих речовин. Залізобетон.
8	Заповнювачі для розчинів і бетонів. Функції заповнювачів у бетонах і розчинах. Цементи з активними мінеральними добавками.
9	Бетони. Класифікація бетонів. Марки та класи бетонів.
10.	Будівельні розчини й сухі будівельні суміші. Провідні світові та вітчизняні виробники сухих будівельних сумішей
11	Бітумні й дьогтьові в'язучі речовини. Матеріали на їхній основі
12	Полімерні матеріали. Класифікація полімерних речовин.
13	Лакофарбові матеріали. Основні компоненти. Способи підвищення довговічності оздоблювальних лакофарбових матеріалів різного виду. Питання екологічності лакофарбових матеріалів..

6. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)
2. Наочні методи (кіно-відеофільм, таблиці, схеми, реальні зразки)
3. Практичні методи (Лабораторні роботи, практичні роботи)

7. Методи контролю:

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів)*
- 2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка рішення задач і прикладів, підготовка рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).*
- 3. Практична перевірка (проведення різних вимірів, виконання лабораторної роботи, практичної роботи)*

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)													Підсумковий тест (іспит)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	50	100
2	4	4	4	2	6	6	2	8	4	4	2	2		

9. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять, практичних занять, контрольні роботи; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

10. Рекомендована література

Базова

1. Дворкін Л. Й. Будівельне матеріалознавство: підручник / Л.Й. Дворкін, С.Д. Лаповська. – Рівне: НУВГП, 2016. – 448 с.
2. Дворкін Л.Й. Будівельне матеріалознавство. Навчально-довідковий посібник українською та англійською мовами. Рівне: НУВГП, 2017. – 355 с.
3. Буряк М.П. Будівельне матеріалознавство : навч. посібник / М.П. Буряк, Т.Д. Рищенко. . – Харків : ХНАМГ, 2007.– 127 с.
4. Кривенко П.В. Будівельне матеріалознавство : підручник. / [П.В. Кривенко, К.К. Пушкарьова, В.Б. Барановський та ін.] ; за заг. ред. П.В. Кривенко. – К. ТОВ «ВПК «Експрес-Поліграф, 2010. – 704с.
5. Рунова Р.Ф., Шейнич Л.О., Гелевера А.Г., Гоц В.І. Основи виробництва стінових та оздоблювальних матеріалів: Підручник. – К.; КНУБА, 2001. – 354 с.
6. Дворкін Л.Й. Опоряджувальні матеріали і вироби. Довідник. К.; Вища шк., 1993. – 325 с.
7. Дворкін Л. Й. Довідник з будівельного матеріалознавства: навч. посіб. / Л.Й. Дворкін, О.Л. Дворкін, О.М. Бордюженко. – Рівне : НУВГП, 2011. – 438 с.
8. Leonid Dvorkin, Sunny Nwaubani, Oleg Dvorkin Construction Materials Nova Science Publishers, 2010 – 409 с.

Допоміжна

1. Родічев Ю.М. Новітні технології та конструкційна міцність перспективних матеріалів на основі скла та кераміки. Скло і кераміка, -2003.-№2. – с. 11-13.
2. Пашенко О.О., Сербін В.П., Старчевська О.О., В'яжучі матеріали. – К.: Вища шк., 1995. – 416 с. 11.
3. ДСТУ Б В.2.7-82:2010 Будівельні матеріали. В'яжучі гіпсові. Технічні умови.
4. ДСТУ Б В.2.7-46:2010 Цементи загальнобудівельного призначення.
5. ДСТУ Б EN 196-7:2010 Методи випробування цементу. Частина 7. Методи відбору та підготовки проб цементу (EN 196-7:2007, IDT).
6. ДСТУ Б В.2.7-74-98. Крупні заповнювачі природні, з відходів промисловості, штучні для будівельних матеріалів, виробів, конструкцій і робіт. Класифікація.
7. ДСТУ Б В.2.7-29-96 Будівельні матеріали. Дрібні заповнювачі природні, із відходів промисловості, штучні для будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та робіт. Класифікація.
8. ДСТУ Б В.2.7-61:2008 (EN 771-1:2003, NEQ). Будівельні матеріали. Цегла та кам'яні керамічні рядові та лицьові. Технічні умови.
9. Дворкін Л. Й. Проектування складів бетонів : монографія / Л.Й. Дворкін, О.Л. Дворкін. – Рівне : НУВГП, 2015. – 353 с.
10. Інша література (прайси, рекламні журнали різних будівельних фірм)

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси— [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет: <http://budmex.com.ua>
3. <http://www.knuba.edu.ua/ukr>.
4. <http://znaimo.com.ua>- електронний підручник будівельних матеріалів.
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> .
6. <https://scholar.google.com.ua/>.
7. <https://www.google.com>.

